

ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರ 'ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು' ಕೃತಿ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಯಶೋಧ ಎಸ್. ಪಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Abstract:

ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಅವರ 'ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು' ಕೃತಿಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರ ಜಾನಪದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಗಳು ಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಲೇಖನವು 'ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು' ಕೃತಿಯ ಆಶಯ, ವಿಮರ್ಶಾ ವಿಧಾನ, ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತದೆ.

Keywords: ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ, ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವೈಚಾರಿಕತೆ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂತರಸಂಬಂಧಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗುರುತನ್ನು ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಬಂಡಾಯ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಅನ್ವಯಿಕತೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಅವರು, 'ಸೊಲ್ಲು ಸೊಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಪರಂಜಿ' ಹಾಗೂ

'ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು' ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡದೆ, ಕವಿ ಅಥವಾ ಲೇಖಕ ತನ್ನ ಕಾಲ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕಲೆಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಸಂವಾದದ ರೂಪವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೈರುಧ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಇವರ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

Please cite this article as: ಯಶೋಧ ಎಸ್. ಪಿ. (2025). ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರ 'ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು' ಕೃತಿ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ನೋವೇಟಿವ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 4(2), 172-177

‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರ ಎರಡನೇ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮೊದಲನೆಯ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನ ‘ಸೊಲ್ಲು ಸೊಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಪರಂಜಿ’. ಈ ಕೃತಿಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳೇ ಲೇಖಕರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದವರೆಗೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ ಹಾಗೂ ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಕಾಲಘಟ್ಟ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಲೇಖಕರ ವಿಮರ್ಶೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದವರೆಗೆ, ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ವೈಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ಜಾಗತೀಕರಣದವರೆಗೆ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವಯಿತ್ರಿ ಉತ್ತಮಾರು ರಾಜಮ್ಮ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದವರೆಗೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಡಾ. ಎಸ್. ಜಿ. ಲಕ್ಷಪ್ಪಗೌಡರ ‘ಕಾಯಕಯೋಗಿ’ ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ‘ಶಾಂತಿ’ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯವು ಲೇಖಕರ ವಿಶಾಲ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾನಪದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಲೇಖಕರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ಈ ಕೃತಿಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಶಿವರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ

ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರ ಜಾನಪದೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ, ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಹಾವಭಾವ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಸಹಜವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವರು ವಿಷಯ ಮಂಡಿಸುವ ರೀತಿ ನುರಿತ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ 17.10.2019ರಂದು ‘ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ’ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಿಸುವಾಗ, ಮಧುಗಿರಿ ಮತ್ತು ಮಡಕಶಿರಾ ಗಡಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗುವ ‘ಪಾರ್ಥ-ಪಾಂಚಾಲಿ ಯುದ್ಧ’ ಮತ್ತು ‘ಶತಕಂಠರಾವಣ’ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವರಿಸಿದ ರೀತಿ, ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಜನಪದ ಕಲೆಯ ಆಳವಾದ ಅರಿವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಆಟ, ಬಯಲಾಟ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಈ ಉದಾಹರಣೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ‘ಕುರಿತೋದದೆಯಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣಿತರು’ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೇ ಆಶಯದಲ್ಲಿ ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರನ್ನು ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲೆಯ ಪರಿಣಿತರೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಾನಪದವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದುದಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಾಗಲಿ, ನಗರವಾಗಲಿ, ಜನರು ಹೇಗೆ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೆಲ್ಲವೂ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದವನ್ನು ಚಲನಶೀಲವಾದ

ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ನೋಡುವ ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಅವರ ಬರಹಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದದ ಅಂತರಸಂಬಂಧ

ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ವಿಮರ್ಶಕರಾದ ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆಯವರು ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಯವರ ಬರಹಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದವನ್ನೂ ಜಾನಪದದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಬರಹಗಳು ಜಾನಪದದ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಾಖಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ, ಭೂತಕಾಲ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನದ ನಡುವಿನ ಚಲನಶೀಲ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಜೀವನದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಕುರಿತು ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ಅವರ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತಳವರ್ಗದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂರು ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಲೇಖನದ ಜೊತೆಗೆ ‘ತಳದ ಕಡೆ ಚಲನೆ’ ಎಂಬ ಲೇಖನವು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ವಚನ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರಾದ ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೆ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡುವ

ತಳವರ್ಗದ ವಚನಕಾರರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಲೇಖಕರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಳಗಿನ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಧ್ವನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸದೆ, ಅದರೊಳಗಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಪ್ರತಿರೋಧಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಶಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಅವರ ಕ್ರಮ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ಗಮನಾರ್ಹ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಲೇಖನವೂ ಒಂದು. ಪ್ರಭುತ್ವವಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ಜನಪರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕರು ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದವರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವರು. ನೈತಿಕತೆ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದ ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿವೆ.

ಆದರೆ ಇಬ್ಬರ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯವು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧನ ಚಿಂತನೆಯು ದುಃಖದ ಸ್ವರೂಪ, ಅದರ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಣದ

ಮಾರ್ಗದ ಕುರಿತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ಚಿಂತನೆಯು ಕಾಯಕ, ದಾಸೋಹ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಜನಪರ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ತಾತ್ವಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುವ ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ

‘ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ’ ಹಾಗೂ ‘ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ’ ಎಂಬ ಲೇಖನಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣವು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜನಜೀವನದ ಮೇಲೆಯೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಕರು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿನ ತಾತ್ವಿಕ ಗ್ರಹಿಕೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು

ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಿತ್ತು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು, ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದರೆ ಲೇಖನಗಳ ವಾದಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಬರಹಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಕುವೆಂಪು, ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರ ದೀಕ್ಷಾಗೀತೆ’ ಕವನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ‘ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ ಎಂಬ ಲೇಖನವು ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬದುಕು, ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದರತ್ತ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಚಿನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಪಾತ್ರಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಜೀವನಾನುಭವ, ಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿರೋಧ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಲೇಖನಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಔಚಿತ್ಯ

ಈ ಕೃತಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು ಅದರ ಆಶಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ರೂಪಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಂಗೆ ಮರವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಮರವಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅದು ನೀಡುವ ತಂಪು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಅದರ ಎಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅವಶೇಷಗಳು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಹೊಂಗೆ ಮರದ ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಹೊಂಗೆ ಮರವು ತನ್ನ ನೆರಳಿನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತಂಪನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ, ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳು ಓದುಗರಿಗೆ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೃತಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಹೆಸರಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ, ಲೇಖಕರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಓದಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನವಾಗಿ ಈ ಕೃತಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಡಾ. ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ ಅವರ ‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಕೃತಿಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನಗಳ

ನಡುವಿನ ಅಂತರಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಜಾಗತೀಕರಣದಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ನೆಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಲೇಖಕರ ವಿಧಾನವು ಓದುಗರಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದವನ್ನು ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ, ಜನರ ಬದುಕಿನ ನಿರಂತರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡುವ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೃತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ, ಕೃತಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ವೈಚಾರಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಕುಂದುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೊಂಗೆ ಮರವು ತನ್ನ ನೆರಳಿನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತಂಪು ನೀಡುವಂತೆ, ‘ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು’ ಕೃತಿಯು ತನ್ನ ವಿಮರ್ಶಾ ಲೇಖನಗಳ ಮೂಲಕ ಓದುಗರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ, ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ದೇಜಗೌ – ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ.
- ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ – ಸಾಲು ಹೊಂಗೆಯ ತಂಪು.
- ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ – ತೆಲುಗು ಕವಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀ.

- ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ - ನೆಲದೊಡಲ
ಪ್ರೀತಿ.
- ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ - ಪುರಾಣ ಜಾನಪದ
ಮತ್ತು ದೇಶೀವಾದ.
- ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ - ಜಾನಪದ
ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು.